

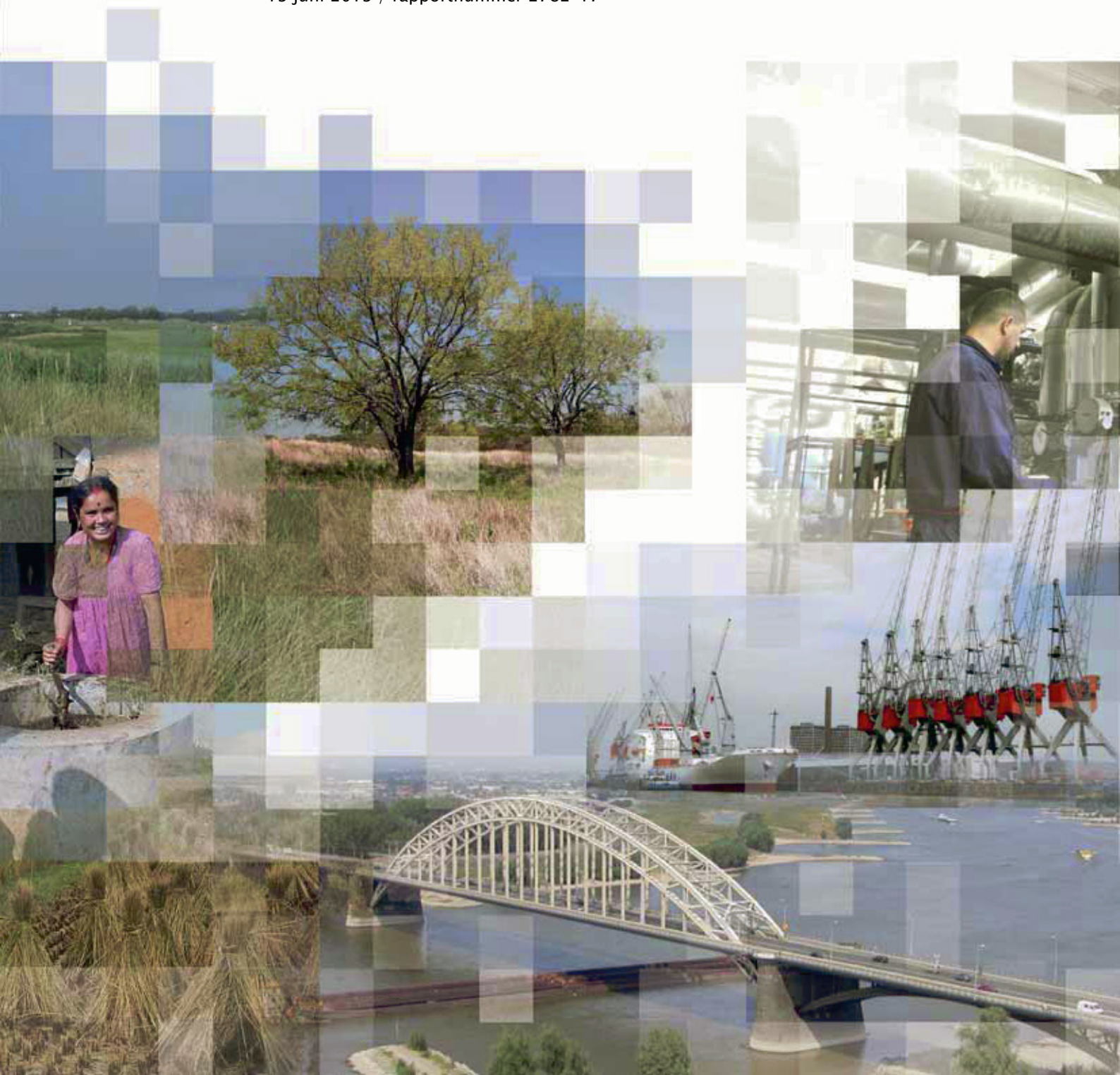

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Bestemmingsplan buitengebied 2009, Reusel-De Mierden

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport

13 juni 2013 / rapportnummer 2782-17

1. Oordeel over het MER

De gemeente Reusel-De Mierden is voornemens het bestemmingsplan “Buitengebied 2009, herziening fase 1A” vast te stellen. Omdat dit plan kaderstellend is voor toekomstige m.e.r.- (beoordelings)plichtige activiteiten en omdat een Passende beoordeling is opgesteld vanwege mogelijke effecten op Natura 2000-gebieden, wordt voor het bestemmingsplan een plan-m.e.r.-procedure doorlopen. Bevoegd gezag voor deze procedure is de gemeenteraad van Reusel-De Mierden. In dit advies spreekt de Commissie voor de milieueffectrapportage (hierna de Commissie)¹ zich uit over de juistheid en de volledigheid van het MER.

Het MER is prettig leesbaar en goed gestructureerd. De informatie wordt op systematische en goed navolgbare wijze gepresenteerd, waarbij het detailniveau waarop de gevolgen voor de geurbelasting in beeld zijn gebracht tot voorbeeld kan strekken.

De Commissie signaleert bij toetsing van het MER een tekortkoming die zij essentieel acht voor het volwaardig meewegen van het milieubelang bij de besluitvorming over het bestemmingsplan “Buitengebied 2009, herziening fase 1A”. Het gaat om de volgende tekortkoming:

- *Stikstofdepositie op Wav-gebieden en de overige EHS*: het MER maakt onvoldoende aannemelijk dat er geen aantasting van wezenlijke kenmerken en waarden van Wav-gebieden en de overige EHS optreedt als gevolg van de mogelijke toename van ammoniakdepositie bij uitbreiding van grondgebonden veehouderijen.

De Commissie signaleert verder dat op 25 april een wijziging van artikel 19kd Natuurbeschermingswet 1998 in werking is getreden. Bij het opstellen van het MER kon hier nog geen rekening mee worden gehouden. Vanwege de interpretatieruimte die het gewijzigde artikel biedt, heeft de Commissie m.e.r. aan de betrokken bewindspersonen om een nadere interpretatie van het artikel gevraagd. De Commissie adviseert de gemeenteraad van Reusel-De Mierden de beantwoording van de betrokken bewindspersonen, die medio juni 2013 wordt verwacht – en die op de website van de Commissie zal worden gepubliceerd – in de besluitvorming te betrekken.

In het volgende hoofdstuk worden deze punten nader toegelicht. Hoofdstuk 3 bevat vervolgens aanbevelingen voor het vervoltraject voor landschap en gezondheid.

2. Toelichting op het oordeel

In dit hoofdstuk licht de Commissie haar oordeel toe en doet zij aanbevelingen. Deze aanbevelingen zijn opgenomen aan het eind van de paragrafen.

---

¹ Voor de samenstelling van de werkgroep van de Commissie m.e.r., haar werkwijze en verdere projectgegevens, zie bijlage 1 bij dit advies. Projectgegevens en bijbehorende stukken, voor zover digitaal beschikbaar, zijn ook te vinden via commissiemer.nl onder 'Advisering' of door in het zoekvak het projectnummer in te geven.

2.1 Gesignaleerde essentiële tekortkoming

Stikstofdepositie op Wav-gebieden en de overige EHS

In het plangebied zijn – buiten de Natura 2000-gebieden – gebieden aanwezig die op grond van de Wet ammoniak en veehouderij zijn aangewezen als zeer kwetsbare natuur (de Wav-gebieden) en de overige gebieden die behoren tot de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). In het MER wordt als voorbeeld gewezen op het gebied “De Reuselse Moeren”, hetgeen is aangewezen als Wav-gebied, en waarin natuurtypen aanwezig zijn die gevoelig tot zeer gevoelig zijn voor stikstofdepositie.

Uit het MER blijkt dat de maximale mogelijkheden van het plan leiden tot een toename van de stikstofdepositie op de Wav-gebieden en de overige EHS.

De Commissie constateert dat het bestemmingsplan het voor grondgeboden veehouderijen mogelijk maakt om uit te breiden tot 2 ha of, indien het bouwvlak reeds meer bedraagt dan 2 ha, het met maximaal 25% mag worden vergroot. De Commissie signaleert derhalve dat het plan een toename van de ammoniakdepositie op Wav-gebieden en de overige EHS mogelijk maakt. De Commissie constateert dat het MER geen inzicht biedt in de gevolgen van de mogelijk toename. Daarmee is aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van die gebieden niet uitgesloten.

Teneinde aannemelijk te maken dat er geen aantasting van de Wav-gebieden en de ecologische waarden en kenmerken en waarden van de EHS zal optreden, adviseert de Commissie om in een aanvulling op het MER informatie op te nemen over mogelijke gevolgen van de uitbreiding van grondgebonden veehouderijen voor deze gebieden. De Commissie adviseert voorts om die informatie te beoordelen en waar nodig maatregelen in beeld te brengen teneinde negatieve effecten te beperken.

2.2 Verdere toelichting op het oordeel

Gevolgen voor Natura 2000-gebieden

Zoals in hoofdstuk 1 is aangegeven is op 25 april 2013 een wijziging van artikel 19kd van de Natuurbeschermingswet 1998 in werking getreden. Bij het opstellen van het MER kon derhalve met de wetwijziging nog geen rekening worden gehouden. De wijziging heeft evenwel, specifiek voor stikstof, gevolgen voor de referentiesituatie waarmee een voorgenomen plan moet worden vergeleken. Over de interpretatie van deze wetwijziging bestaat helaas onduidelijkheid. Vanwege de interpretatieruimte die het gewijzigde artikel biedt, heeft de Commissie aan de betrokken bewindspersonen om een nadere interpretatie van het artikel gevraagd. Vanwege deze onduidelijkheid is het niet mogelijk voor de Commissie om te beoordelen of er voldoende informatie is voor de besluitvorming over het aspect stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden. De Commissie adviseert de gemeenteraad van Reusel-De Mierden de beantwoording van de betrokken bewindspersonen, die medio juni 2013 wordt verwacht – en die op de website van de Commissie zal worden gepubliceerd – in de besluitvorming te betrekken.

De Commissie adviseert om voorafgaand aan de besluitvorming:

- te bezien op welke wijze de wijziging van artikel 19kd Natuurbeschermingswet 1998 op dit plan van toepassing is;
- er rekening mee te houden dat invulling van nog niet eerder ingevulde planologische of vergunde ruimte kan leiden tot een toename van stikstofdepositie op nabijgelegen Natura 2000-gebieden ten opzichte van de feitelijke, huidige situatie;
- voor zover dat vervolgens noodzakelijk – of wenselijk – is te onderzoeken of er alternatieven of maatregelen zijn waardoor de depositie van stikstof in Natura 2000-gebieden niet toeneemt, zodat aantasting van de natuurlijke kenmerken kan worden voorkomen. De wetwijziging laat immers onverlet dat er sprake is van een aantoonbaar (landelijk) probleem met stikstofdepositie in Natura 2000-gebieden, wat voor de gemeenteraad van Reusel-De Mierden aanleiding kan zijn om maatregelen of alternatieven te overwegen.

De wijziging van artikel 19kd Natuurbeschermingswet 1998 heeft uitsluitend gevolgen voor de beoordeling van de effecten van extra stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden, niet op de beoordeling van extra depositie op Beschermden natuurmonumenten, voor zover niet tevens Natura 2000-gebied.

3. Aanbevelingen voor het vervolgproces

De opmerkingen hierna hebben geen betrekking op een essentiële tekortkoming. De Commissie hoopt met onderstaande aanbevelingen een bijdrage te leveren aan de kwaliteit van de verdere besluitvorming.

3.1 Landschap en de daaraan verbonden natuurwaarden

De gemeente Reusel-De Mierden geeft in haar beleidsstukken (zoals het “Landschapsplan Reusel-De Mierden” (1998) en het “Biodiversiteit actieplan gemeente Reusel-De Mierden” (2009) aandacht aan de kansen voor ontwikkeling van landschappelijke kwaliteiten en de daaraan verbonden natuurwaarden. In het MER is een beknopte beschrijving opgenomen van de verschillende landschapstypen en wordt geconcludeerd dat met name uitbreidingen van veehouderijen binnen de oude en de open en halfopen jonge zandontginningen negatieve gevolgen kunnen hebben voor het landschap. Omdat de uitbreidingen alleen mogelijk zijn in combinatie met een goede landschappelijke inpassing, worden de effecten op het landschap als gering beoordeeld. In het MER is daaraan toegevoegd dat niet concreet is gemaakt waaraan de gemeente de voorwaarden gaat toetsen. Aangegeven is dat een beeldkwaliteitsplan daarbij behulpzaam kan zijn. De Commissie spreekt haar waardering uit voor de wijze waarop wordt omgegaan met de landschappelijke inpassing.

Tijdens het locatiebezoek werd door de gemeente mondeling toegelicht dat de gemeente zich voorneemt om de beekdalen van de Reusel en de Raamsloop (verder) te herstellen. De Commissie constateert echter dat in het MER deze verbeterdoelen voor de kwaliteit van het landschap ontbreken. Ook ontbreekt – zoals overigens ook in het MER is aangegeven – een toetsingskader waaraan de gebiedseigen inpassing van ontwikkelingen in het buitengebied kan worden getoetst. Een toetsingskader zou behulpzaam kunnen zijn bij het beoogde herstel van de beekdalen. Daarbij zou bijvoorbeeld het bevorderen van de aanleg van klein-

schalige landschapselementen in combinatie met extensief agrarisch en hydrologisch beheer kunnen bijdragen aan herstel van de ecologische waarden van het beekdallandschap. Daarmee kan invulling worden gegeven aan de doelen uit het biodiversiteit-actieplan.

Door het ontbreken van dit toetsingskader kan op basis van het MER nu nog niet worden vastgesteld wat de gevolgen van die ontwikkelingen zijn voor de landschappelijke kwaliteit. Ook kan niet worden getoetst in welke mate de eisen die aan ontwikkelingen in het buitengebied worden gesteld bijdragen aan de beleidsmatige doelstellingen die in het gemeentelijke beleid zijn vastgelegd.

- De Commissie beveelt aan om de landschappelijke kenmerken uit te werken in een toetsingskader en ontwerpcriteria voor de ontwikkelingen die het bestemmingsplan mogelijk maakt. De Commissie beveelt aan dat toetsingskader te betrekken bij de besluitvorming.

3.2 Gezondheid

In het MER is de huidige stand der kennis ten aanzien van de relatie tussen intensieve veehouderijen en gezondheidsklachten beschreven. Aangegeven is verder dat er door het hiaat aan kennis over die relatie geen effectbeoordeling van de alternatieven is te geven.

Tijdens het locatiebezoek werd door de gemeente mondeling toegelicht dat de gemeente – samen met andere partijen – werkt aan een aanvullend toetsingskader voor het aspect gezondheid, dat betrokken zal worden bij de beoordeling van individuele vergunningaanvragen. De Commissie wil aangeven dat het mogelijk is om in het MER de verschillen tussen de alternatieven voor wat betreft besmettingsrisico's zichtbaar te maken. Dit kan gedaan worden door inzicht te geven in de afstanden en aantallen van woningen en woonkernen tot de verschillende soorten intensieve veehouderijen (waaronder in ieder geval gemengde bedrijven), hun omvang (hetgeen per alternatief gedifferentieerd is) en de daar toegepaste staltechnieken.

- De Commissie beveelt aan in kaart te brengen in welke mate de alternatieven gevolgen kunnen hebben voor de gezondheid, en de uitkomsten daarvan te betrekken bij de besluitvorming.

BIJLAGE 1: Projectgegevens toetsing MER

Initiatiefnemer: College van burgemeester en wethouders van de gemeente Reusel-De Mierden

Bevoegd gezag: Gemeenteraad van de gemeente Reusel-De Mierden

Besluit: vaststellen of wijzigen van

Categorie Besluit m.e.r.: plan-m.e.r. vanwege passende beoordeling en kaderstelling voor categorie C14 en D14

Activiteit: de gemeente Reusel-De Mierden herzielt haar bestemmingsplan buitengebied

Procedurele gegevens:

aankondiging start procedure in Staatscourant van: 7 maart 2013

ter inzage legging van de informatie over het voornemen: 8 maart tot en met 18 april 2013

adviesaanvraag bij de Commissie m.e.r.: 19 april 2013

toetsingsadvies uitgebracht: 13 juni 2013

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen bestaande uit enkele deskundigen, een voorzitter en een werkgroepsecretaris. Bij dit project bestaat de werkgroep uit:

dhr. drs. H.G. Ouwerkerk (voorzitter)

dhr. ing. R.H. Schokker

dhr. drs. J.F. Schuurman (secretaris)

dhr. drs.ing. F. ten Thij

dhr. ing. R.L. Vogel

Werkwijze Commissie bij toetsing:

Tijdens de toetsing gaat de Commissie na of het MER voldoende juiste informatie bevat om het milieubelang volwaardig mee te kunnen wegen in het besluit. De Commissie gaat bij het toetsen uit van de wettelijke eisen voor de inhoud van een MER, zoals aangegeven in artikel 7.7 dan wel 7.23 van de Wet milieubeheer, en van eventuele documenten over de reikwijdte en het detailniveau van het MER. Indien informatie ontbreekt, onvolledig of onjuist is, beoordeelt de Commissie of zij dit een essentiële tekortkoming vindt. Daarvan is sprake als aanvullende informatie in de ogen van de Commissie kan leiden tot andere afwegingen. In die gevallen adviseert de Commissie de ontbrekende informatie alsnog beschikbaar te stellen, vóór het besluit wordt genomen. Opmerkingen over niet-essentiële tekortkomingen in het MER worden in het toetsingsadvies opgenomen voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. De Commissie richt zich in het advies dus op hoofdzaken die van belang zijn voor de besluitvorming en gaat niet in op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang.

Omdat de Commissie niet is geraadpleegd bij de voorbereiding op het MER heeft ze een locatiebezoek afgelegd om zich goed op de hoogte te stellen van de situatie.

Zie voor meer informatie over de werkwijze van de Commissie www.commissiemer.nl op de pagina *Commissie m.e.r.*

Betrokken documenten:

De Commissie heeft de volgende documenten betrokken bij haar advies:

- MER bestemmingsplan buitengebied 2009, Herziening fase 1A gemeente Reusel-De Mierde, Arcadis, 8 april 2013
- Bestemmingsplan Buitengebied 2009, herziening fase 1A gemeente Reusel-De Mierden, Pouderoyen Compagnons, februari 2013
- Rapport Buitengebied 2009, herziening fase 1A Regels + bijlagen 2 en 3

De Commissie heeft geen zienswijzen of adviezen via bevoegd gezag ontvangen.

**Toetsingsadvies over het milieueffectrapport
Bestemmingsplan buitengebied 2009,
Reusel-De Mierden**

ISBN: 978-90-421-3778-3

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Arthur van Schendelstraat 800 Utrecht

T 030 - 234 76 66

F 030 - 233 12 95

E mer@eia.nl

W www.commissiemer.nl

